

Abstrakt

Světová náboženství by měla být vyučována na sekundární úrovni vzdělávání. Pragmatický přístup je kvalitnější než tradiční, protože nevyučuje pouze historickou část náboženství, ale umožňuje studentům "prožít" i každodenní život těch, kteří jsou věřící. V žádném případě to není metoda, která by měla studenty nutit konvertovat k nějaké víře nebo tradici. Je to pedagogická metoda pro kritické myšlení a vytváření zvyku výkladu faktů, které získá každý student. V mé práci předkládám vlastní metodu a verzi části učebnice, ve které používám základní body pragmatické pedagogiky. Tyto body jsem vypsala na začátku kapitoly, týkající se mého vlastního návrhu, jež jsem předložila v příloze a je možné ho stáhnout z internetu. Prostudovala jsem práci a myšlenky Johna Deweye, Johna Gatto, Neila Postmana a Charlese Weingartnera. Představila jsem metodu, která využívá tolik času, kolik učitel má. Zhlédla jsem vzdělávací programy České republiky a zjistila jsem, že světová náboženství jsou ve velmi malé míře součástí předmětu Výchova k občanství.

Protože byl John Dewey ateista, mnoho lidí by si jej i jeho metodologii nespojilo s výukou náboženství. Já jsem ale zjistila, že většina sociálních věd se stále učí jako hodiny historie a ne jako zábavné experimenty a zajímavé hodiny, kterými by mohly být. Nemyslím si, že jsou to jenom přírodní vědy, jež mají mít své vlastní laboratoře a speciální hodiny pokusů, ale že sociální vědy také mohou ukázat zábavnou část jejich obsahu. Věřím ve vzdělávání praxí a zkušeností jako součást humanitních věd, které rovněž obsahují světová náboženství. Toto jsem ukázala ve své práci, ve studii veřejně dostupných učebnic. Zjišťovala jsem, co jim chybí, jaké aktivity jsou připraveny pro studenty a jestli jsou tyto aktivity pouze pro lepší zapamatování informací nebo mají hlubší smysl a nutí k zamyšlení. Některé učebnice fungují pouze jako soupis faktů k zapamatování, jiné jsou kvalitnější a nutí více se zamyslet, ale dobrá učebnice předmětu Výchova k občanství na českém trhu chybí.

V mé práci jsem studovala pedagogickou část pragmatického filosofického směru. Popsala jsem, jak se náboženství spojuje s touto pedagogikou. Zjistila jsem, kde ve vzdělávacím systému České republiky najdeme světová náboženství. Jediný předmět, který se přímo zabývá ve svém učebním plánu světovými náboženstvími, je Výchova k občanství. Jenže tento předmět má časovou dotaci jednu hodinu týdně, a to ještě na mnoha školách pouze dva roky. I kdyby se vyučoval všechny čtyři roky na vyšším sekundárním

stupni, na světová náboženství by vyšlo okolo čtyř hodin. Proto některé učebnice s tímto tématem vůbec nepočítají. Některé ho zmíní a jiné začlení dlouhé, však nic neříkající texty. Všechny přístupné učebnice jsou připraveny pro tradiční frontální výuku. Učitel s pragmatickým přístupem ke vzdělání si musí vytvořit vlastní verzi. Tím jsem svoji práci zakončila. Vytvořila jsem vlastní kapitolu učebnice, ve které jsem se snažila dodržet principy pragmatické pedagogiky.